

Diepenbeeks Natuur. Nieuws

Big jump

Boomkijkersafari

Herstel in onze natuurgebieden

Onze B B Q

Natuurpunt Diepenbeek

Voorzitter: Jos Ramaekers, Houbrichtsstraat 2,
Diepenbeek, 011/351583

Secretaris: Richard Vuurstaek, Zinniastraat 17,
Diepenbeek, 011/322718

Penningmeester: David Berx, De Hutten 52,
Genk, 089/247702

Milieu- en Culturele raad: Gilbert Martens,
Plompaertstraat 22, Diepenbeek,
0472/329136

Find us on:
facebook®

Of op onze website
www.natuurpuntdiepenbeek.be

Jos Paulussen, Jagersstraat 28, Diepenbeek; 011/323962
Chris Dictus, Piannesbergstraat 19, Diepenbeek; 011/ 333692
Erik Nuyts, Kempenstraat. 136, Diepenbeek; 011/332382
André Witvrouw, Dautenstraat 42, Diepenbeek; 011/324382
Koen Thonissen, Nanofstraat 118, Diepenbeek; 011/256041

Onze natuurgebieden.

De Dorpsbenden-Pomperik: Graslanden worden natuur voor iedereen.

Situering; centrum Diepenbeek, hoek Verbindingslaan en de Demer.
Grootte: 38 ha, Beheerder: Jos Paulussen, 011/323962

Nietelbroeken: Sprookjesbos in Diepenbeeks Haspengouw.

Situering; Zuid-Diepenbeek grensoverschrijdend met Kortesseem en Hasselt.
Grootte: 66 ha, Beheerder Jos Ramaekers, 011/351583

De Dauteweyers: Industrieel patrimonium wordt weer natuur.

Situering; Lutselus, St-Servatiusstraat.
Grootte: 11 ha, Beheerder: André Witvrouw, 011/324382

De Maten: Natuurparel van midden-Limburg.

Situering; Noord-Diepenbeek grensoverschrijdend met Genk.
Grootte: tot. 231 ha, Beheerder: Diepenbeeks gedeelte: David Berx, 089/247702

De Mowkes: Voormalige waterkelder wordt vleermuizen (t)huis.

Situering; op de universitaire campus Diepenbeek aan de Slemer.

Den Elst: Natuuroase in een landschap van monoculturen.

Situering; ten noorden en langs de autosnelweg, tussen de gehuchten het Crijt en het Reitse.
Grootte: 5 ha, Beheerder: (nog in overleg)

De Sluisbenden: (natuurontwikkelingsgebied).

Situering; ten westen van de universitaire campus, langs de Demer.
Grootte: 5 ha, Beheerder: Koen Thonissen, 011 / 25 60 41.

Natuur.BBQ: op zaterdag 30 augustus.

Dit jaar nodigt het bestuur alle leden van Natuurpunt Diepenbeek, en partner, uit op een BBQ. Deze gaat door aan het vissershuis aan de visvijver "de Pomperik". Aanvang 18.00 uur.

Inschrijven is een must.

Prijs: 15 € voor de 1ste persoon en 10 € voor elke volgende persoon.

Voldoende stukken vlees, aardappelen, groenten en drank (wijn, water, appelsap & koffie) zijn inbegrepen in de prijs. Er kan ook geopteerd worden voor een vegetarisch menu.

Inschrijven t/m 20 augustus bij Jos Ramaekers, Koen Thonissen of David Berx (zie blz 1) of door het juiste bedrag over te schrijven op rekeningnr: **001-237871055** van Natuurpunt Diepenbeek.

BIG JUMP.

Spring mee voor proper water.

Volgens de Europese kaderrichtlijn moeten alle waterlopen tegen 2015 een 'goede ecologische toestand' bereikt hebben. De Vlaamse regering heeft die doelstelling overgenomen, maar er is nog veel werk aan de winkel. Momenteel haalt geen enkele Vlaamse waterloop de Europese kwaliteitsnorm. Om de nieuwe ministers te herinneren aan de naderende deadline en te tonen dat de bevolking achter hen staat om de inspanning vol te houden, springen in heel Europa duizenden mensen tegelijkertijd in het water tijdens de **Big Jump** op 13 juli om 15u.

In Limburg bevinden zich heel wat bovenlopen en kleinere rivieren. Vaak hebben deze, omwille van de gebruikte criteria voor zuivering, geen prioriteit voor het beleid, toch liggen hier grote kansen voor verbetering. Vanuit kleinere zijbeekjes kunnen vele vissoorten en andere waterdieren opnieuw de grotere beken bevolken mits de waterkwaliteit en de beekstructuur verbeteren. Ook kunnen deze bovenlopen een belangrijke rol spelen in de overstromingsbeveiliging van onze steden en wijken door ze opnieuw te

laten meanderen en ruimte te geven in hun natuurlijke vallei.

Toon dat jij ook geeft om proper water en levende rivieren en spring mee, samen met Natuurpunt, GoodPlanet Belgium en Bond Beter Leefmilieu in **Limburg**.

Programma:

13.30u: geleide wandeling naar de Demer (tot 14.30u).

14.00u: start muziek, wateronderzoekjes en cafetaria.

14.45u: toespraken.

15.00u: JUMP.

17. ...u: cafetaria, muziek en animatie worden verdergezet.

Adres: Pomperikweg 1 (zijstraat van Stationsstraat), 3590 Diepenbeek

15' stappen vanaf het treinstation.

Meer informatie:

Jos Ramaekers • 0477-47 69 63 • info@natuurpuntlimburg.be

Nacht van de vleermuis

Op 29 en 30 augustus is het weer zover, de nacht van de vleermuis. Als afdeling Diepenbeek haalden we met de ontdekking van 84 Bechstein vleermuizen in “Nietelbroeken” uitgebreid de pers verleden jaar. De Diepenbeekse kolonie in een holle boom in “Nietelbroeken” was meteen goed voor een top 5 plaats wat betreft koloniegrootte in Europa. Dat kan, zonder aonjagen, tellen! Stel je maar eens voor dat deze ontdekking 20 jaar eerder was gedaan. Ik ben er van overtuigd dat de boomkikker dan gegarandeerd niet de door de gemeente geadopteerde soort was geworden. Niet dat we ons deze keuze betreuren, maar als je een nachtleven leidt is de kans op maatschappelijke erkenning eerder klein. Maar niet getreurd, wij, Natuurpunter zijn in onze nopjes met onze gemeentelijke kensoort de boomkikker en de talrijk aanwezige Bechstein vleermuizen. De Bechsteinvleermuis is niet de enige zeldzame soort in België. Onze natuurgebieden zijn zo rijk dat er misschien nog ergens zo’n nachtelijk verborgen pareltje rondfladdert. Stel je maar eens voor dat we met onze bat-detector de signalen opvangen van een andere zeldzame vleermuissoort in België. De ontdekking in “Nietelbroeken” toont aan dat er in nachtelijk Diepenbeek mogelijk nog iets te determineren is. In Vlaanderen komen er 17 soorten vleermuizen voor. In België komen er 21 soorten voor. Misschien schuilt er in Diepenbeek wel één van de 4 soorten die men in Vlaanderen nog niet heeft waargenomen en jij kan hier zomaar getuige van zijn als je er bij bent tijdens de nacht van de vleermuis. Het is tevens een unieke gelegenheid om meer te weten te komen over deze mysterieuze nachtwezens. Hartelijk welkom ben je op 23 augustus. We zijn er wat sneller bij dan de nationale “Nacht van de vleermuis” van Natuurpunt en we willen breder kijken en de nachtvlinders mee op nemen. Samenkomst om 20u aan de kantine aan de visvijver, Pomperikweg.

En wie weet welke nachtbrakers we ontmoeten op onze tocht.

Boomkijkerssafari op 7 september om 14:00u.

Eventjes een stand van zaken over ons troetelkind: de boomkikker.

De mensen die regelmatig in onze Dauteweyers gaan wandelen, kunnen er niet naast kijken. De laatste jaren is er door het beheerteam intensief gewerkt aan het openmaken van dijken, poelen en graslanden om de boomkikker alle kansen te kunnen bieden. Bij het beheeren van zo een belangrijk gebied moeten er constant keuzes gemaakt worden en is het dan ook belangrijk dat het geleverde werk regelmatig wordt geëvalueerd.

Voor deze evaluaties kunnen we rekenen op enkele specialisten, maar vooral op de boomkikker zelf.

Het tellen van de boomkikkers gebeurt al sinds 1987 op dezelfde manier. Op een mooie lente-avond in mei gaan we genieten van het concert van de roepende mannetjes en proberen ze te lokaliseren om zo te kunnen tellen hoeveel roepende mannetjes er in het gebied zijn en waar dat ze zich bevinden.

Op 3 mei hebben we samen met jullie kunnen genieten van een avondwandeling door de Dauteweyers om kennis te maken met de roepende boomkikker. Door het mindere weer was die dag het concert niet zo overweldigend, maar hebben we toch verschillende boomkikkers gezien in verschillende poelen, waaronder ook een koppeltje parende boomkikkers (zie foto).

Op andere dagen was het concert overweldigender en voor het eerst lopen de tellingen (schattingen) een stukje uiteen. Wat wel vast staat is dat er sinds het begin van de telling nooit zo veel mannetjes geteld zijn. Dit sterkt ons in de gedachte dat we met het beheer van het gebied goed bezig zijn.

Door deze manier van inventariseren, krijg je dus een idee van de hoeveelheid boomkikkers, maar weet je nog niet of er effectief voortplanting plaats vindt en waar? Daarom zijn we onlangs met de voorzitter van de amfibieënwerkgroep Hyla al de poelen weer gaan inventariseren op amfibieën. De eerste conclusie is dat er dit jaar zeker voortplanting geweest is en dat voor het eerst er voortplanting van boomkikkers is vastgesteld in een andere poel in de Dauteweyers. Hij begint zijn voortplantingsgebied dus stilletjes uit te breiden.

Een andere opvallende conclusie is dat andere zeldzame en kwetsbare soorten, zoals de kamsalamander en enkele zeldzame planten ook serieus in de lift zitten.

De volgende stap in onze jaarlijkse inventarisatie is om aan het einde van de zomer te gaan kijken of de jonge boomkikkertjes hun eerste levensmaanden overleefd hebben. Daarom nodigen we jullie graag uit om het resultaat van de beheerswerken mee te komen evalueren en

mee op zoek te gaan naar (jonge) boomkijkers in de Dauteweyers. Het ideale moment daarvoor is het einde van de zomer.

Afspraak op 7 september om 14:00u aan de parking van de St.-Servatiusstraat. Vergeet zeker niet je fototoestel mee te nemen, want ze zijn toch zo fotogeniek.

Herstel en beheer van onze natuurgebieden.

Vele wandelaars hebben het zeker gemerkt, de laatste jaren wordt er heel wat gewerkt in onze natuurgebieden. Wat natuurlijk het meest opvalt is dat er veel bomen gekapt worden. Maar er zijn ook andere minder zichtbare ingrepen zoals het maaien van graslanden, het verwijderen van boomopslag op de heide, het vrijzetten van moerassen, rietvelden en vijvers. Ook proberen we het landgebruik van vroeger te herstellen of verder te zetten zoals maaien en hooien of begrazing.

Al deze werken kaderen in de visie om de vele typische planten en dieren weer kansen krijgen. En dat doelgericht beheer resultaten oplevert zien we aan de waarnemingen.

Maten.

Aan de Franse vijver verschenen nachtegaal, blauwborst en sprinkhaanzanger na lange afwezigheid weer als broedvogels.

Dauteweyers.

Het aantal boomkijkers stijgt voor het derde jaar op rij.

Dorpsbenden.

De blauwgraslanden met hun specifieke planten en dagvlinders blijven het goed doen.

Nietelbroeken.

Er werd een kolonie Bechsteinvleermuizen ontdekt en ook sporen van een das gevonden.

Sluisbenden.

Hier werd de aanwezigheid van de bever vastgesteld.

Nu ook nieuwe spinnensoort in de Maten ontdekt.

Voor het eerst in de geschiedenis van de wetenschap werd een nieuwe spinnensoort ontdekt in België.” Het gaat om de Kierkogelspin.

De spin kreeg de wetenschappelijke naam *Theridion asopi* mee. De spin, die in het Nederlands "Kierkogelspin" wordt genoemd, werd eerst aangetroffen op verschillende plaatsen in Antwerpen. Daar is ze ingevoerd via de stenen die gebruikt worden om tussen de treinsporen te leggen. Enkele weken geleden werd ze verrassend genoeg ook in De Maten in Genk

aangetroffen. Verrassend, omdat ze bekend staat als een soort die vooral op rotsen (en in Antwerpen ook tegen spoorwegconstructies) leeft.

De Kierkogelspin is een spin van de familie van de [kogelspinnen](#). Die verwerken een ingenieus [galgsysteem](#) in hun web. Dat bestaat erin dat draden onder hoge spanning worden vastgemaakt tegen een oppervlak en dat die draden onderaan worden bekleed met lijm.

Wanneer een insect tegen zo'n draad aanloopt, blijft het plakken en probeert zich het los te wrikken. Hierbij komt de draad los van het oppervlak en schiet met de prooi eraan omhoog. Dat vergemakkelijkt het overheersen van de prooi aanzienlijk. Hulpeloos bengelend wordt ze door de spin in spinzijde gewikkeld om ze vervolgens via een beet met snelwerkend gif te doden.

Nachtvlinder.

Tijdens het nachtvlinderonderzoek in de Maten werd in april een bijzonder nachtvlindertje waargenomen: de vroege walstrospanner. "Die was sinds 17 jaar niet meer waargenomen in Vlaanderen", aldus Carlo Vanderydt. Deze vlinders zijn vooral 's nachts actief en overdag moeilijk waar te nemen. Ze kunnen zich bijzonder goed camoufleren, zoals blijkt uit een foto van Carlo. De walstrospanner behoort tot de familie van de "spanners" (geometridae).

Beheerteams.

Er zijn in Diepenbeek sinds enige tijd **3** beheerteams actief. Zo is er voor het natuurgebied De maten het Matenteam en voor de Dorpsbemden, Dauteweyers en Sluisbemden is er het Demervalleiteam en sinds kort het Team Diepenbeek-zuid met als basis natuurgebied Nietelbroeken.

Iedereen die tijd en goesting heeft om de handen uit de mouwen te steken voor de natuur, is hier van harte welkom.

Het Mombeekteam komt elke **eerste zaterdag** van de maand samen om **13u30**. Einde voorzien om +/- 16u30.

De plaats van samenkomst is het kruispunt van de Kruis- en de Tichelerijstraat. Meer info: Jos.ramaekers@compagnet.be.

Het Matenteam komt elke **tweede zaterdag** van de maand samen om **13u30**. Einde is voorzien om +/- 16u30.

Plaats van samenkomst is de kruising van de Dillekensweyerstraat en het Fietspad. Meer info: davidberx@pandora.be

Het Demervalleiteam elke **derde zaterdag** van de maand samen om **13u30**. Einde is voorzien om +/- 16u30.

De plaats van samenkomst wordt via mail doorgestuurd. Meer info: thonissen_smet@hotmail.com.

Interesse kom dan langs en/of bezorg ons je contactgegevens.

Komende activiteiten.

Zondag 13 juli Big Jump in de Pomperik(vijver).

Aandacht voor zuiver water in onze beken en rivieren.

Aanvang om 14u met allerlei animatie tot 17u aan de Pomperikvijver met om 15u de **JUMP** (voor meer info, zie het artikel Big Jump op pagina 3).

Zondag 3 Augustus: Vlinder mee in de Sluisbemden.

Vind, zie en leer vlinders en ander klein spul kennen.

Samenkomst om 14u op de hoofdparking van de universiteit campus Diepenbeek.

Zaterdag 23 Augustus: De nacht van de vleermuis.

Vleermuizen, nachtvlinders en andere zien en horen.

Samenkomst om 20u aan de kantine aan de visvijver, Pomperikweg.

Zaterdag 30 Augustus:
Barbecue voor alle leden van onze afdeling en hun partner.

(voor meer info, zie artikel BBQ op pagina 3).

Zondag 7 September: Boomkickersafari.

Boomkickers spotten in hun biotoop in de Dauteweyers.

Samenkomst om 14u op de parking aan de St-Servatiusstraat te Diepenbeek.